

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

MEDISON

מדינת ישראל
משרד החינוך

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת קידושין, דף ע"ח

אמר ר' רב נחמן בר יצחק לרבא: בשלמא לרבי יהודה, היינו דכתיב "כיר", אלא לרבנן "כיר" למה לוי? בצריך הכירא. למה הכרתא, לתת לו פי שנים? פשיטא, למה לוי קרא? מגו דאי בעי מיתבא ליה מתנה מי לא יחבי ליה? - בנכסים שנפלזו לאחר מיכן.

בשלמא - מילא

למה לי קרא - למה צריך פסוק כדי ללמוד זאת
מגו דאי בעי - מתוך שאילו רצה

הסבר: חכמים אמרו שאדם נאמן להעיד מיהו בנו הבכור, וכך יקבל חלק כפול בירושה. שואלת הגמרא: מה החידוש בכך? הרי אילו רצה, יכול היה לתת לו את הכסף הזה במתנה! ומשיבה: העדות הזו מועילה לנכסים שנפלו לרשות הבן לאחר מותו של האב, שלוקח בהם פי שניים למרות שאביו לא נתן לו אותם בעצמו.

על המפה

פקיעין

פקיעין היא יישוב בגליל העליון, ששמו מוזכר כבר בתקופת המשנה. קהילה יהודית מבודדת התקיימה במקום במשך מאות שנים, עד לתקופה המודרנית. משה מונטיפיורי וארגונים ציוניים שונים פעלו לחיזוק הקהילה ותושבי המקום, אולם בשל המצב הביטחוני והכלכלי הידלדל היישוב, ובשנת 1938 נאלצו אחרוני היהודים לעזוב את המקום בעקבות המרד הערבי. לאחר הקמת המדינה הוקמה בסמוך המושבה פקיעין החדשה, ולאורך השנים נעשו ניסיונות לחדש את הנוכחות היהודית בפקיעין, אך רק מעטים מתגוררים שם, ביניהם משפחת זינאתי הוותיקה. במקום נמצא בית כנסת עתיק מתקופת בית שני, והמערה שלפי המסורת הסתתר בה רבי שמעון בר יוחאי.

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 16:13	כניסת שבת: 17:30
יציאת שבת: 17:24	יציאת שבת: 18:31
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 16:29	כניסת שבת: 16:07
יציאת שבת: 17:26	יציאת שבת: 17:24

שנים לייסוד
'הדף היומי'

100

סדר נשים | מסכת קידושין ע"ז-פ"ב

פרשת וירא | י"ד - כ' בחשוון תשפ"ד (29 לאוקטובר - 4 לנובמבר 2023)

דף ע"ז: טומאת פוהנים

התורה מזהירה את הפוהנים לכל יטמאו למתים, למשל, לכוהן אסור לעבור מעל קבר, ואפילו לבית שיש שם מת אסור לו להיכנס. עם זאת, חשוב לדעת שיש מתים שהפוהנים מצויים להיטמא להם ולעסוק בקבורתם, מתים אלה מכונים **"שבעה קרובים"**, הלא הם: אב ואם, אח ואחות, בן ובת, ואישה. בדף זה לומדים שרק **פוהנים מזהרים** שלא להיטמא למתים, אבל **נשים פוהנות** מותרות להיטמא למת.

דף ע"ח: האב והשליח

מעשה באב שמנה שליח שיחפש חתן ראוי לבתו. השליח יצא לדרך ומצא בחור ראוי והגון, ובעל מידות טובות. השליח סיפר לבחור שהוא בא בשליחותו של האב, הבחור הסכים ונערכו קידושין. באופן שהבחור נתן כסף קידושין לשליח והוא קיבל אותם כשליח של האב. והנה, חוזר השליח לעיר ומגלה להפתעתו הרבה כי **הבת התקדשה למישהו אחר.** בזמן שהשליח יצא לדרך, האב החליט משום מה לקדש את בתו למישהו אחר. מה עושים במקרה שכזה? **בדקים את התאריכים, ומי שקידש ראשון את הבת, הוא בעלה והשני לא עשה ולא כלום, שהרי אי אפשר לקדש אישה מקודשת.**

דף ע"ט: הפרשת תרומות ומעשרות מין שהחמיץ

אל יקב גדול, בו מיצרים כמויות יין גדולות, מדי פעם היה משגיח כשרות מגיע אל המפעל, ומפריש תרומה ומעשרות מחביות יין לפני שמזגו אותו לבקבוקים. בעלי המפעל הורה לפועלים להציב חבית יין ענקית במקום מסוים, כדי שבכל פעם משגיח הכשרות יקח ממנה תרומות ומעשרות. באחת הפעמים משגיח הכשרות הבחין כי היין היוצא מן החבית מקולקל. בדיקה קצרה העלתה כי **היין החמיץ, ובמצב שכזה אי אפשר להפריש חומץ כתרומה ומעשר על יין.** - "האם כל ההפרשות שעשינו מתחילת העונה בטולות?", שאל אחד העובדים. משגיח הכשרות השיב: "מתי בפעם האחרונה בדקתם שהיין בחבית טוב?". - "לפני עשרה ימים", השיב העובד.

"ההלכה קובעת ששלושה ימים לאחר הבדיקה אפשר לסמוך שהיין עדיין טוב. לכן כל מה שהפרשנו בשלושת הימים הראשונים שלאחר הבדיקה, הרי זו הפרשה טובה. אך ההפרשות שעשינו אחר כך מוטלות בספק, שמא היין כבר החמיץ, ולפיכך יש להפריש פעם נוספת."

דף פ': הבצק שספק אם נטמא

מעשה בכוהן שהתגורר בארץ ישראל בתקופת בית המקדש השני. ביום שישי אחד הכינו בני הבית בצק גדול כדי לאפות ממנו חלות לשבת. לאחר לישת הבצק, הניחו אותו בקערה כדי שיתפח, ובינתיים נפנו לסידורים אחרים לקראת השבת. כאשר הם חזרו למטבח הם גילו חורים קטנים בבצק. **התברר שהתרנגול יצא מהלול**

וניקר בתוך העיסה. הבעיה התעוררה כשאבי המשפחה נזכר שבמטבח גם היה כלי שבתוכו משקה טמא, שבכנה הונח בפניה כדי שלא ישתו ממנו.

מגן | מן ההסטוריה

בשנת 1840 התרחשה בדמשק עלילת דם נגד היהודים. בעקבות היעלמותם של נזיר נוצרי ומשרתו המוסלמי, הואשמו היהודים שרצחו אותם כדי להשתמש בדמם לאפיית מצות, ויהודים רבים נחקרו בעינויים קשים כדי לגרום להם להודות בכך. הפרשה זעזעה את יהודי העולם שהתגייסו לעזרה, ביניהם משפחת רוטשילד ומשה מונטיפיורי, שהשפיע על הסולטאן העות'מאני לצאת נגד עלילת הדם. בסופו של דבר שוחררו האסירים היהודים שנותרו בחיים, אם כי האישומים נגדם לא בוטלו רשמית. הדי הפרשה המשיכו להתגלגל גם שנים מאוחר יותר.

Moritz_Daniel.)
אסיר (Oppenheim)
יהודי ממתין למשפטו,
נזיר קפוצ'יני עומד
בפתח תאו; ציור של
מוריץ דניאל אופנהיים,
1851.

חלק מבני המשפחה אמרו שעם כל
ההבנה לדבריו של גיא, עכשיו זה
זמן שלכולם קשה, ושכולם נושאים
בנטל ומשתתפים בתורונות. לכן, עם
כל הקושי, גיא הוא כבר נער בוגר,
ועליו להתגבר ולהשתתף בנטל
המשפחתי ולעשות את התורונות
שלו ליד סבא.

חלק מבני המשפחה אמרו
שאם גיא אומר שזה קשה לו
יש להתחשב בדעתו, ולנסות
למצוא פתרון אחר לתורנות
של גיא. אין טעם שגיא יסבול
בכל פעם בתורנות שלו.

מה? עתה?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה 'והתפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

**הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה**

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
 הבית! לרישום סרקו את הקוד.

תלמידי התלמוד הישראלי- 'ישיבה תיכונית עמית', שדרות.

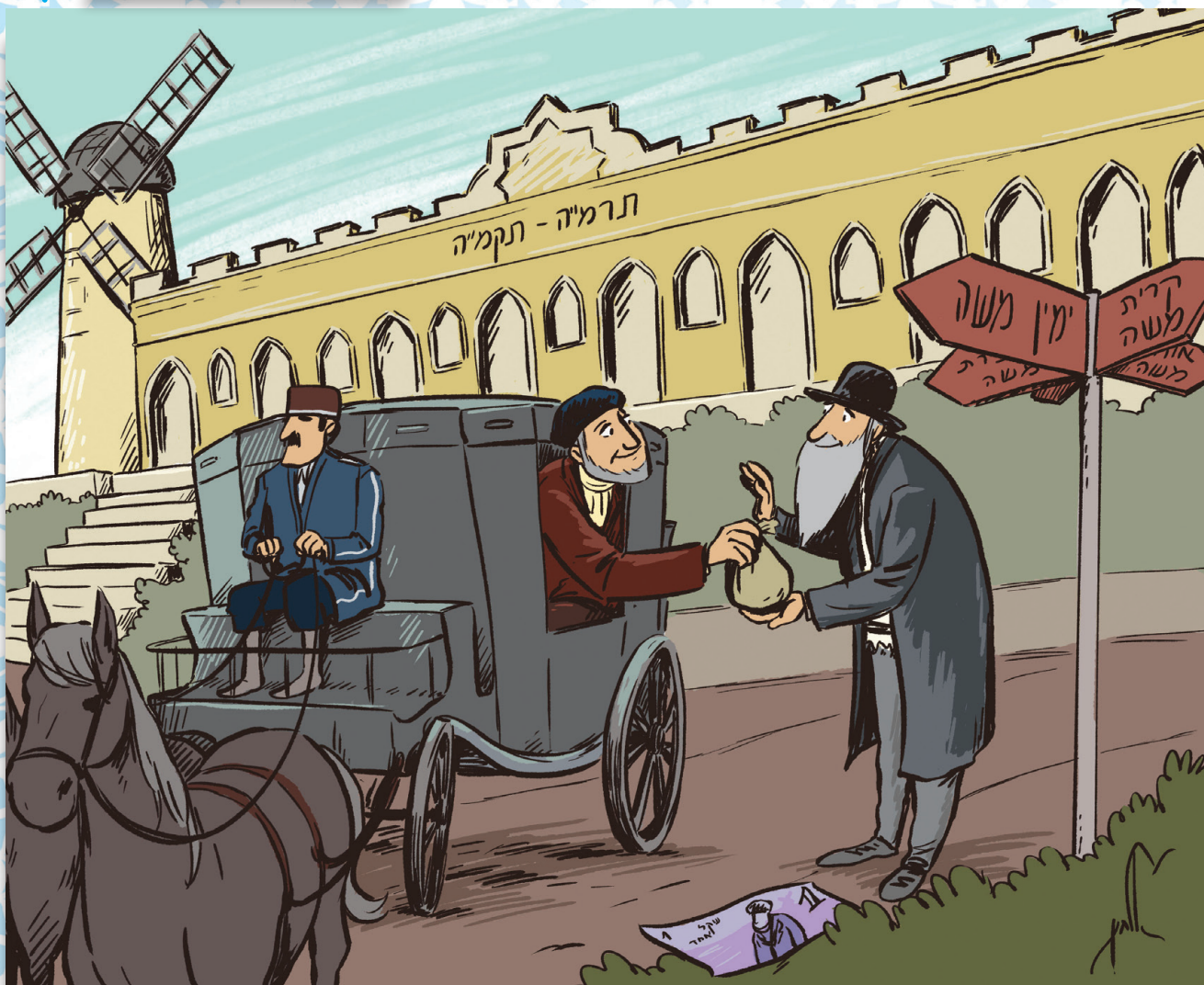
המושב השבועי

שנים לייסוד
'הדף היומי' 100

מודים דרבנן

תפילת הודאה אותה אומרים בעת חזרת שליח ציבור, כשהחזן אומר "מודים אנחנו לך". בברכה זו מודים לה' על החיים שניתנו לנו ועל הזכות לקיים מצוות ולהתקרב אליו. ברכה זו מסתיימת ללא אזכור שם ה' במילים: "ברוך אל הוהדות".

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מהו האיש היושב בכרכרה ומה הוא עושה?
- 2 מהו הבניין עם הקשתות מאחוריו?
- 3 מה היה תפקידה של טחנת הקמח שבציור?
- 4 מה המכנה המשותף לשמות המופיעים על השלט?
- 5 מה משמעות המילים על הקיר - תרמ"ה-תקמ"ה?

השנה אנו מציינים

100 שנים לייסוד הדף היומי

למדו את המושגים המודגשים בעלון ותוכלו להשתתף בחידונים ופעילויות במשך השנה.

מי אני?

1. שכונה בירושלים.
2. נוסדה בשנת 1860.
3. נבנתה ביוזמת משה מונטיפיורי.
4. הכסף להקמת השכונה היה מתרומתו של הנדבן האמריקאי יהודה טורא (1775-1854), שתרם כסף רב למען ירושלים, שכונותיה וענייה.
5. השכונה ממוקמת מעל ברכת הסולטן מול הר ציון.

"בניאום שוואב" ע"פ

5780 ה'תש"ט	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'ת"ת	5258 ג'רש"ס	4900 ה'רמ"ב	4800 רש"י	4650 רבי סעדיה גאון	4260 ימי הביניים תקופת הראשונים
2019 שנת סיום חשי"ם ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לוי	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 ג'רש"ס	הרמ"ב	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

דבר תורה

הקב"ה מתגלה אל אברהם בתחילת הפרשה, ובא "לבקר" בחוליו עקב ברית המילה אותה הוא עשה. מעניין לראות שהתורה לא אומרת או מספרת מה היה באותה התגלות - לא היה שם דו שיח בין אברהם לקב"ה, אפילו לא קצר. הפסוקים מתארים מפגש, התגלות, ללא כל תוכן: "וירא אליו אלוקים... והוא יושב בפתח האוהל כחום היום".

אך האמת היא שלא צריך שום שיח, **כי כשאדם חולה או בודד כל מה שהוא צריך שפשוט מישו יהיה איתו, לצידו, בלי הרבה דיבורים.** עצם המפגש מעביר את המסר כי אני איתך כאשר אתה נמצא, וזוהי נקודת החוזק הגדולה ביותר שאפשר להעביר לאדם חולה או לזכה הזקוק לעזרה.

חידה!

למדנו את דברי רבי נהוראי על חשיבות לימוד התורה לילדים. השלימו את הפסוקים הבאים הקשורים לתורה:

1. "טוב לי תורת פיך מאלפי

_____."

2. "מה אהבתי תורתך, כל היום היא

_____."

3. "תורת ה' משיבת נפש

_____."

4. "תורה ציווה לנו

מורשה קהילת יעקב."

(ט"ה ט"ז אלול, ה'תשס"ח, י"ג אלול, ה'תשס"ט)

שאלות השבוע??

1. מתי מותר לכוהנים להיטמא למת?
2. מדוע קורבן אשם תלוי גרם לרבי עקיבא לבכות?
3. איפה יש "ארבעה אבות" ולא שלושה אבות?

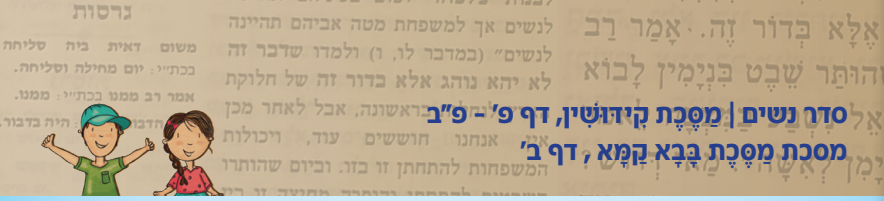
בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.*בפיקוח רואה חשבון

יריעות ספרים

תלמוד ישראל
הדף היומי לילדים

ולא יגעו בו. ובכן, מה עושים עם הבצק? התשובה תלויה במצב של המשקה. אם המשקה הזה עכור, מלוכלך, מסתכלים על הבצק ואם רואים שאין בו לכלוך, מבינים שהתרגול לא שטה מהמשקה ואחר כך נגע בבצק. אך אם המשקה נקי, יש לחשוש שמא התרגול שטה מן המשקה הטמא ואחר כך העביר בפיו מהמשקה אל הבצק וסימא אותו. (על פי רמב"ם).

דף פ"א: מתי בכה רבי עקיבא?

כאשר רבי עקיבא היה לומד פסוק מסוים הוא היה בוכה. איזה פסוק, ומדוע בכה? התורה קובעת כי יהודי שמסתפק אם הוא עשה עברה, חיב להקריב קורבן "אשם תלוי". למשל, אדם אכל בשר, ולאחר מכן הוא מסתפק אם היה זה בשר כשר או חלב - עליו להקריב קורבן "אשם תלוי". אשם תלוי, מלשון שהאשמה שלו תלויה ואינה ידועה.

כאשר רבי עקיבא היה מגיע לפסוק זה היה בוכה, באומרו: אם מי שקיים ספק אם הוא עבר עברה - חיבה אותו התורה להביא קורבן אשם תלוי, ואמרה עליו שיש לו עוון והוא זקוק לכפרה, על אחת כמה וכמה שמי שעבר עברה בודאי, גדול עונו! והוא זקוק לכפרה.

דף פ"ב: חשיבות לימוד התורה

דף זה הוא הדף האחרון של מסכת קידושין, וגם של סדר נשים, שהוא הסדר השלישי מששת סדרי המשנה.

בדף זה אומר רבי נהוראי שאחד הדברים החשובים ביותר שהאב צריך ללמד את בנו זה תורה, מפני שכל מקצוע אחר שהאב ילמד את בנו, אינו עוזר לבן אלא בעולם הזה, שהוא יכול להתפרנס ממנו, אך לימוד התורה מצדו את הבן גם בעולם הבא וגם בעולם הזה, כי לומדי התורה זוכים לקבל את שכרם גם בעולם הזה.

חסיינים
נסכת קידושין מתחילים
נסכת בהא קמא!

מסכת בבא קמא

דף ב': מסכת בבא קמא

מסכת בבא קמא היא הראשונה בסדר נזיקין. סדר נזיקין הוא הסדר הרביעי מבין ששת סדרי המשנה, ורובו עוסק בהלכות ממון שבין אדם לחברו.

מסכת בבא קמא עוסקת בדיני מזיק. היא מפרטת את כל ההלכות והדינים הנוגעים למקרה שאדם עשה נזק לממון של חברו, או בגופו של חברו, ולמקרה שממון של אדם עשה נזק לגוף של אדם אחר או לממון של אדם אחר. במהלך המסכת לומדים באילו מקרים המזיק חיב ובאילו מקרים הוא פטור.

הפרק הראשון של מסכת בבא קמא הוא פרק "ארבעה אבות נזיקין". כך פותחת המשנה הראשונה של המסכת המפרטת שישנם ארבעה סוגים שונים של נזקים, עליהם נלמד במהלך הפרק.

תלמוד ישראלי

בחנות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פרייליכמן